

Bijlage behorende bij Eilandsverordening vaststelling diverse ontwerp-landsverordeningen land Curaçao (A.B. 2010 no. 87)

LANDSVERORDENING van de
houdende regelen betreffende de
openbaarheid van bestuur (Landsver-
ordening openbaarheid van bestuur Curaçao).

IN NAAM DER KONINGIN!

De Gouverneur van Curaçao,

In overweging genomen hebbende:

dat het gelet op artikel 91 van de Staatsregeling en met het oog op een goede en democratische bestuursvoering wenselijk is regels op te stellen met betrekking tot de openheid en openbaarheid van bestuur;

Gelet op artikel III van de Rijkswet wijziging Statuut in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1

In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. bestuursorgaan: de minister die het rechtstreeks aangaat;
- b. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- c. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde commissie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de commissie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviescommissie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd.

Hoofdstuk 2. Openbaarheid

Artikel 2

Een bestuursorgaan betracht bij de uitvoering van zijn taak openbaarheid en verstrekt hiertoe informatie.

Hoofdstuk 3. Informatie op verzoek

Artikel 3

1. Een ieder kan verzoeken om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of tot de onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame directies, departementen, diensten, bureaus, secretariaten en instellingen.
2. De verzoeker vermeldt de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan een informatiepunt binnen het bestuursorgaan worden aangewezen waar het verzoek moet worden ingediend.
4. Een verzoek wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 11 en 12.

Artikel 4

Indien het verzoek betrekking heeft op gegevens in documenten die berusten bij een ander bestuursorgaan dan dat waarbij het verzoek is ingediend, wordt de verzoeker naar dat orgaan verwezen. Is het verzoek schriftelijk gedaan, dan wordt het doorgezonden onder mededeling van de doorzending aan de verzoeker.

Artikel 5

1. De beslissing op een verzoek wordt genomen door het bestuursorgaan.
2. Een gehele of gedeeltelijke afwijzing van een schriftelijk verzoek wordt schriftelijk en gemotiveerd aan de verzoeker medegedeeld. Ingeval van een mondeling verzoek vindt een dergelijke afwijzing schriftelijk en gemotiveerd plaats indien de verzoeker daarom vraagt. De verzoeker wordt op deze mogelijkheid gewezen.
3. Indien de informatie op een verzoek als bedoeld in het eerste lid, betrekking heeft op een derde, wordt deze hiervan op de hoogte gesteld en worden de beslissing en de informatie, voor zover die op hem betrekking hebben, schriftelijk aan deze medegedeeld, indien hij dit verzoekt.

Artikel 6

Het bestuursorgaan beslist op het verzoek zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen drie weken na de dag waarop het verzoek is ontvangen. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste drie weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.

Artikel 7

1. Het bestuursorgaan verstrekt de met betrekking tot documenten verlangde informatie door:
  - a. kopie ervan te geven of de letterlijke inhoud ervan in andere vorm te verstrekken,
  - b. kennisneming van de inhoud toe te staan,
  - c. een schriftelijk uittreksel of een samenvatting van de inhoud te geven, of
  - d. mondeling of schriftelijk inlichtingen daaruit te verschaffen.
2. Bij het kiezen tussen de vormen van informatie, genoemd in het eerste lid, houdt het bestuursorgaan rekening met de voorkeur van de verzoeker en met het belang van een vlotte voortgang van de werkzaamheden.

Hoofdstuk 4. Informatie uit eigen beweging

Artikel 8

Het bestuursorgaan verschaft uit eigen beweging informatie over het beleid, de voorbereiding en de uitvoering daaronder begrepen.

Artikel 9

1. Het bestuursorgaan draagt zorg voor het openbaar maken, zo mogelijk met toelichting, van door niet-ambtelijke adviescommissies aan het orgaan uitgebrachte adviezen met het oog op het te vormen beleid, tezamen met de door het orgaan aan de commissies voorgelegde adviesaanvragen en voorstellen.
2. De in het eerste lid bedoelde stukken kunnen openbaar worden gemaakt door deze:
  - a. op te nemen in een algemeen verkrijgbare uitgave,
  - b. afzonderlijk uit te geven en algemeen verkrijgbaar te stellen, of
  - c. ter inzage te leggen, in kopie te verstrekken of uit te lenen.
3. Zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes weken nadat de adviezen zijn ontvangen, heeft openbaarmaking plaats. Hiervan en van de plaats van tervisielegging wordt mededeling gedaan in de Curaçaosche Courant of in een plaatselijk algemeen verkrijgbaar dag- of weekblad.

Hoofdstuk 5. Openbaarmaking van adviezen van de Raad van Advies en van de Sociaal-Economische Raad

Artikel 10

1. De openbaarmaking van de adviezen van de Raad van Advies geschiedt door de Minister van Algemene Zaken.
2. De openbaarmaking geschiedt voor zover het betreft:
  - a. adviezen over ontwerpen van landsverordeningen: gelijktijdig met de indiening van het ontwerp door de Gouverneur bij de Staten, of, indien artikel 75 van de Staatsregeling van Curaçao van toepassing is: gelijktijdig met de kennisgeving van de beslissing van de Gouverneur, bedoeld in artikel 78 van de Staatsregeling van Curaçao;
  - b. adviezen over alle andere ontwerpen dan van landsverordeningen waarvan publicatie in het Publicatieblad is vereist: gelijktijdig met die publicatie;
  - c. adviezen over andere gevallen dan genoemd onder a en b:
binnen 6 weken nadat het advies is uitgebracht.
3. Artikel 9, tweede en derde lid, vindt overeenkomstige toepassing.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de adviezen van de Sociaal-Economische Raad.

Hoofdstuk 6. Uitzonderingen en beperkingen

Artikel 11

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze landsverordening blijft achterwege voor zover dit:
  - a. de eenheid van de regering, bedoeld in artikel 31 van de Staatsregeling van Curaçao, zou kunnen schaden;
  - b. de veiligheid van het Land zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze landsverordening blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de economische of financiële belangen van het Land;
  - b. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - c. de inspectie, controle of het toezicht door of vanwege bestuursorganen;
  - d. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - e. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
  - f. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden;
  - g. de betrekkingen van Curaçao en van het Koninkrijk met andere staten of internationale organisaties

Artikel 12

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over tot personen herleidbare beleidsopvattingen. Onder intern beraad wordt verstaan het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan dan wel een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor die bestuurlijke aangelegenheid. Onder tot personen herleidbare beleidsopvatting wordt verstaan een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten.
2. Op adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie is het in het eerste lid gestelde van overeenkomstige toepassing. Onder ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie wordt verstaan een commissie met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan die commissie zijn voorgelegd.

Hoofdstuk 7. Overige bepalingen

Artikel 13

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de uitvoering van het bij deze landsverordening bepaalde.

Artikel 14

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen regels worden gesteld met betrekking tot in rekening te brengen vergoedingen voor het ingevolge een ingekomen verzoek vervaardigen van kopieën van documenten en van uittreksels of samenvattingen van de inhoud daarvan.

Artikel 15

De Minister van Algemene Zaken zendt jaarlijks voor 1 juli aan de Staten een verslag over de wijze waarop in het daaraan voorafgaande jaar de landsverordening is toegepast.

Hoofdstuk 8. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 16

Verzoekschriften als bedoeld in artikel 3 van de Landsverordening openbaarheid van bestuur (P. B. 1995, no. 211), die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze landsverordening waren ingediend bij het Land de Nederlandse Antillen dan wel het eilandgebied Curaçao en die bestuurlijke aangelegenheden betreffen waarvoor het Land Curaçao verantwoordelijk is, worden door het Land Curaçao afgehandeld.

Artikel 17

Deze landsverordening treedt in werking op het tijdstip waarop de Rijkswet wijziging Statuut in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen in werking treedt.

Artikel 18

Deze landsverordening kan worden aangehaald als: Landsverordening openbaarheid van bestuur Curaçao.

Gegeven te Curaçao,

Bijlage behorende bij Eilandsverordening vaststelling diverse ontwerp-landsverordeningen land Curaçao (A.B. 2010 no. 87)

LANDSVERORDENING van de
houdende regelen betreffende de
openbaarheid van bestuur (Landsver-
ordening openbaarheid van bestuur Curaçao).

Memorie van toelichting

Algemeen deel.

Artikel 43 van het Statuut draagt de zorg voor de verwezenlijking van de waarborgen van een goede en democratische bestuursvoering op aan elk der landen van het Koninkrijk. Curaçao wenst in dit kader de noodzakelijke regelgeving tot stand te brengen ter versterking van de positie van de burger in zijn verhouding tot de overheid. In dit verband zijn de Landsverordening administratieve rechtspraak en de thans aangeboden ontwerp Landsverordening openbaarheid van bestuur van belang. Het betreft hier wetgeving die al in het Land de Nederlandse Antillen geldend zijn. De Landsverordening administratieve rechtspraak zal op basis van de afspraken over de eenvormigheid voor Curaçao en St. Maarten gehandhaafd worden. Vermeldenswaard is ook dat de al voor het eilandgebied Curaçao geïntroduceerde regeling voor de behandeling door een onafhankelijk orgaan van klachten tegen gedragingen van bestuursorganen, te weten de Ombudsfunctionaris. De Ombudsfunctionaris wordt thans in de Staatsregeling van Curaçao als Hoge College van Staat verankerd en verder uitgewerkt in de (organieke) Landsverordening Ombudsman.

De onderhavige ontwerp landsverordening is qua inhoud vrijwel gelijk aan de Landsverordening openbaarheid van bestuur, die laatstelijk heeft gegolden in de Nederlandse Antillen.

Curaçao heeft deze landsverordening overgenomen met de daarbij behorende memorie van toelichting met dien verstande dat er de volgende wijzigingen zijn aangebracht:

- a. verwijzingen naar eilandelijke bestuursorganen en nadere regelgeving zijn geschrapt;
- b. artikel 16 dat er toe strekte de Archieflandsverordening te wijzigen is vervallen;
- c. het opschrift van paragraaf 8 “Wijziging van de Archieflandsverordening” is vervangen door: Overgangsbepalingen;
- d. artikel 17 is vernummerd tot artikel 16;
- e. de artikelen 18 en 19 zijn vervallen. Artikel 18 is namelijk uitgewerkt, terwijl artikel 19 kon vervallen, omdat tegen beslissingen in het kader van de onderhavige landsverordening in beroep kan worden

gekomen op voet van de Landsverordening administratieve rechtspraak;

f. artikel 20 en 21 zijn vernummerd tot artikel 17 onderscheidenlijk, met dien verstande dat artikel 20 is aangepast.

Dit heeft tot gevolg dat de passages in de memorie van toelichting die betrekking hadden op genoemde wijzigingen konden vervallen. Ook is de toelichting op artikel 10 aangepast, omdat de informatie die daarin stond vermeld achterhaald is.

De begrippen "openheid" en "openbaarheid" spelen in de aangeboden landsverordening een essentiële rol. Onder "openheid" wordt verstaan de positieve gezindheid van het bestuur tot het verstrekken van informatie aan de maatschappij. Een gezindheid kan niet worden geregeld in een landsverordening; wel kan men haar bevorderen door middel van het opleggen van, in dit geval, de verplichting tot het verstrekken van informatie zoals in artikel 2 geschiedt. Het begrip "openbaarheid" vindt zijn vertaling in de openbaarmaking van documenten als volledige vorm van informatieverstrekking. In de gedachtevorming rond dit onderwerp is de term "openbaarheid van bestuur" het beeldbepalende begrip geworden. De landsverordening strekt ertoe het geheel van informatie dat bij het bestuur rust in beginsel voor iedereen toegankelijk te maken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van informatie op verzoek, de zgn. passieve openbaarheid, en het eigener beweging verstrekken van informatie, de zgn. actieve openbaarheid.

In de considerans van de landsverordening is opgenomen, dat openheid en openbaarheid van belang zijn voor een goede en democratische bestuursvoering. Dit betekent, dat openheid en openbaarheid geen doelen op zichzelf zijn, maar middelen zijn tot het bereiken van het doel van een goede en democratische bestuursvoering. Bepalend is daarbij het gezichtspunt van waaruit men het effect van de openbaarheid benadert. Zo komen de doorzichtigheid en de controleerbaarheid van het bestuurlijk handelen op zichzelf ten goede aan het functioneren van democratie en rechtsstaat. Het tijdig bekend worden van afwijkende opvattingen kan leiden tot een zorgvuldiger besluitvorming en dus een betere bestuursvoering. Daar tegenover kan staan, dat van een goed bestuur vlotheid en doelmatigheid worden verwacht. Dat kan, om bijvoorbeeld tegenstrijdige belangen op elkaar af te stemmen, niet zonder een zekere beslotenheid. Een zorgvuldige afweging is hier vereist. Openbaarheid vindt in elk geval begrenzing in belangen zoals bijvoorbeeld de veiligheid van het Land, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en dergelijke. Voorts zij vermeld, dat een bijzondere wet beperkingen kan opleggen aan het algemene beginsel van de openbaarheid van bestuur zoals dat in de landsverordening is neergelegd.

De belangrijkste bepalingen van de landsverordening zijn te vinden in § 3: het verstrekken van informatie op verzoek, § 4 en § 5: het verstrekken van informatie eigener beweging waaronder begrepen het openbaar maken van niet -ambtelijke adviescommissies, zoals bijv. de Raad van Advies en de Sociaal- Economische Raad, en § 6: de uitzonderingsgronden en beperkingen.

Artikelsgewijze toelichting.

Artikel 1

De definitie van niet-ambtelijke adviescommissie sluit niet uit, dat ook ambtenaren deel kunnen uitmaken van een niet -ambtelijke adviescommissie. Onder de stemgerechtigde leden van de commissie kunnen ambtenaren zijn, als zij maar niet als ambtenaar tot taak hebben het bestuursorgaan te adviseren over de onderwerpen waarvoor de adviescommissie is ingesteld.

Artikel 3

Voorop staat, dat elk verzoek om informatie over een bestuurlijke aangelegenheid als een verzoek op grond van deze landsverordening dient te worden beschouwd. Bij een informatieverzoek behoeft dat niet te worden vermeld. Het verzoek kan op verschillende manieren worden gedaan, persoonlijk, telefonisch, per brief of fax en dergelijke. De verzoeker dient wel de aangelegenheid waarover informatie wordt gevraagd concreet te vermelden.

Artikel 4

Een document kan zijn uitgeleend of om praktische redenen elders zijn ondergebracht. In dat geval wordt verzoeker verwezen naar het bestuursorgaan dat het document in bezit heeft. Het kan ook voorkomen, dat een document in het ongereede is geraakt. Alsdan zal het bestuursorgaan moeten proberen van het document een afschrift of kopie te verwerven bij het bestuursorgaan dat het, blijkens ingesteld onderzoek, wel, desnoods in afschrift of kopie, heeft.

Artikel 5

De meeste gevallen zullen mondeling kunnen worden afgedaan. Bij afwijzing ligt het in de rede schriftelijk te motiveren. De verzoeker zal alsdan desgewenst een gerechtelijke procedure kunnen starten.

Indien een derde bij de gevraagde informatie is betrokken, dient het bestuursorgaan zorgvuldig na te gaan of diens belangen niet onevenredig zwaar worden getroffen door de informatieverstrekking. Het verdient aanbeveling om, bij twijfel, de derde van het verzoek op de hoogte te stellen en zijn oordeel te vragen. Het is echter altijd het bestuursorgaan dat de uiteindelijke beslissing neemt. Ook de derde zal een gerechtelijke procedure kunnen starten, indien hij meent in zijn belang te zijn getroffen.

Artikel 6

Snelle informatieverstrekking is essentieel voor het bereiken van de doelstelling van de landsverordening. Het streven zal er altijd op gericht moeten zijn het verzoek binnen drie weken af te handelen. Dit vergt een versnelling van de interne procedures.

Artikel 7

Met kopie wordt niet alleen bedoeld fotokopie, maar ook afdruk van foto of dia of kopie van een geluids - of beeldband, afhankelijk van de aard van het document. Het tweede lid vraagt een afweging van belangen door het bestuursorgaan.

Artikel 8

Dit artikel is bedoeld als publieksvoorlichting over aanvaard beleid of in de samenleving niet te controversiële onderwerpen. Uit de verstrekte gegevens zullen belangstellenden en belanghebbenden zich een onafhankelijk oordeel moeten kunnen vormen.

Het spreekt vanzelf, dat de informatie in begrijpelijke vorm en op een zodanige wijze wordt

gegeven, dat de burger zo goed en zo tijdig mogelijk wordt bereikt.

Artikel 9

Voor de toepassing van dit artikel maakt het geen verschil of het om een permanente of een ad hoc commissie gaat. Gewezen wordt op de passage "adviezen met het oog op te vormen beleid". verplichte actieve openbaarmaking van adviezen in het kader van reeds vastgesteld beleid zou voor de bestuursorganen een te zware last betekenen en is dus niet de bedoeling. De burger mag altijd om informatie over adviezen omtrent vastgesteld beleid vragen.

Artikel 10

Aangezien de adviezen van de Raad van Advies en de Sociaal Economische Raad het werkkterrein van verschillende ministers kunnen betreffen, verdient het aanbeveling, dat de Minister van Algemene zaken als coördinerend minister de openbaarmaking van de adviezen conform het gestelde in artikel 9, tweede en derde lid, voor zijn rekening neemt.

Artikel 11

De openbaarheid kan niet onbeperkt zijn. Er zijn belangen die gaan boven het publieke belang van informatieverstrekking. In alle in het artikel benoemde gevallen zal een zeer zorgvuldige belangenafweging moeten worden gemaakt. Hier komt het niet alleen aan op de positieve gezindheid van het bestuursorgaan ten aanzien van de openbaarheid van bestuur, maar ook op het zoveel mogelijk eerbiedigen van de genoemde belangen. Bij afwijzing dient de beslissing te zijn gemotiveerd. Het eerste lid bevat de zgn. absolute uitsluitingsgronden, het tweede lid de zgn. relatieve uitsluitingsgronden. De absolute uitsluitingsgronden zijn niet bedoeld als geheimhoudingsbepalingen. Daar is de bijzondere wetgeving voor. Zij geven aan in welke gevallen een bestuursorgaan informatieverstrekking achterwege laat. Blijkt de beslissing de rechterlijke toetsing niet te kunnen doorstaan, dan treedt de toetsing aan de relatieve uitsluitingsgronden in werking. De relatieve uitsluitingsgronden gaan dus minder ver dan de absolute. Er heeft in beginsel een afweging plaats tussen het in de wet vastgelegde publieke belang van het verstrekken van informatie (de openbaarheid van bestuur als rechtsbeschermingsbeginsel) en het betrokken door de wet beschermde belang. Als de relatieve uitsluitingsgronden zich voordoen, zal de belangenafweging zich toespitsen op de gewichtstoekenning aan de belangen die in die uitzonderingsgronden zijn verwoord. Met name bij de toepassing van dit artikel zullen geschillen kunnen ontstaan tussen overheid en informatie zoekende burger.

Artikel 12

Het moet mogelijk zijn, dat in de onderlinge ambtelijke verhoudingen of in de verhouding minister - ambtenaar of minister minister openhartig van gedachten wordt gewisseld. Het is niet in het belang van het beginsel van de openbaarheid van bestuur naar buiten te moeten brengen wie wat op welke Manier heeft gezegd. Anders zou moeten worden gevreesd voor consequenties voor de ambtenaar of de minister in het privéleven en kan daardoor de zuiverheid van de discussies geweld worden aangedaan.

Artikel 15

Evaluatie van de werking van de openbaarheid van bestuur is als vorm van zelfonderzoek door het bestuursorgaan belangrijk. De datum van 1 april voor de gezaghebbers valt in het algemeen samen met die van jaarverslagen, rekeningen e.d.

Artikel 16

Personen die zich op voet van artikel 3 de Landsverordening openbaarheid van bestuur (P.B. 1995, no. 211) hebben gewend tot organen en instellingen van het Land de Nederlandse Antillen dan wel het eilandgebied Curaçao moeten de zekerheid hebben dat hun verzoek om informatie ook na de ontmanteling van de Nederlandse Antillen en de opheffing van het Eilandgebied Curaçao wordt afgehandeld. Artikel 16 beperkt de verplichting van Curaçao om deze verzoeken af te handelen tot verzoekschriften die bestuurlijke aangelegenheden betreffen waarvoor het Land Curaçao verantwoordelijk is.

Artikel 17 en 18

Geen commentaar.